İlham ƏLİYEV: İşğalçı ordu ərazilərimizi tərk etməlidir və yalnız ondan sonra müharibə dayanacaq, münaqişəyə son qoyulacaq

> ***Ermənistan sülh istəmir. Onlar bizim torpaqları həmişəlik işğal altında saxlamaq istəyirlər. Onlar status-kvonu dəyişmək istəmirlər və bu da münaqişənin bu qədər uzun çəkməsinin səbəbidir. Əgər Ermənistan iradə göstərsəydi və əsas beynəlxalq təşkilatların qətnamələrinə uyğun şəkildə davransaydı, münaqişə uzun illər bundan əvvəl həll edilmiş olardı.***
>
> **İlham ƏLİYEV**
> **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Dövlət başçımızın "Əl-Cəzirə" televiziya kanalına müsahibəsi işğalçı ölkəyə ciddi xəbərdarlıqdır

Dünya ədəbiyyatının ən görkəmli simalarından olan Ernest Heminquey yazıb ki, mən ədəbiyyatda və mətbuatda "müharibə" və "sülh" sözlərinin hansının daha çox işləndiyini bilməsəm də, bütün müharibələrin sülhlə başa çatdığını yaxşı bilirəm: " Amma sülh ədalətli olmasa, müharibənin yenidən başlanacağını da bilirəm".

"Əlvida silah!"ın müəllifinin həmin kəlamı bu gün istənilən azərbaycanlının arzusunu, istəyini və hətta tələbini özündə əks etdirir. Çünki dünyanın müxtəlif nöqtələrindən eşitdiyimiz "danışıqlar", "sülh prosesi", "atəşkəs" və "kompromis" sözləri bizi artıq yorub. Azərbaycan xalqı həqiqi sülhə can atır, ədalətli danışıqları tələb edir, otuz il nümayiş etdirdiyi güzəştlərin, kompromisin qarşılığını gözləyir. Çox təəssüf ki, Ermənistan və onun havadarları bütün bu ədalətli yanaşmalardan çox -çox uzaqdırlar. Bu gün cəbhədə yaranmış gərginlik də məhz Ermənistan rəhbərliyinin və İrəvanın qeyri-yetkin siyasətçilərinin məsuliyyətsizliyinin, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmətsizliyinin və BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum qətnamələrində səsləndirilən çağırışları qulaqardına vurmasının nəticəsidir.

Sentyabrın 27-dən bəri dəfələrlə dünya ictimaiyyətinə haqlı mesajlar göndərən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu məqamları dönə-dönə xatırladır. Dövlət başçımızın oktyabrın 2-də "Əl-Cəzirə" televiziya kanalına verdiyi müsahibədə də bu məqamlar üstünlük təşkil edir. Prezident müsahibənin ilk cümləsindəcə bildirdi ki, Ermənistan sülh istəmir. Onlar bizim torpaqları həmişəlik işğal altında saxlamaq istəyirlər. Prezident xatırlatdı ki, 1993-cü ildə Ermənistan ərazilərimizin bir hissəsini işğal etdikdə BMT Təhlükəsizlik Şurası qoşunların bizim ərazilərdən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılması ilə bağlı dörd qətnamə qəbul etdi. Lakin bu qətnamələr kağız üzərində qalmaqdadır: "Həll yolunun tapılması üçün vasitəçilik aparmaq məqsədilə Minsk qrupu artıq 28 ildir ki, fəaliyyət göstərir və heç bir nəticə yoxdur. Qeyd etdiyim kimi, əsas səbəb Ermənistanın mövqeyidir, ikinci səbəb Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasına başlamaq üçün vasitəçilər tərəfindən təkid göstərilməməsi və təzyiqin olmamasıdır".

Dəfələrlə deyilmişdir və yenə də təkrar-təkrar səsləndirilir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində Azərbaycanın mövqeyində heç bir dəyişiklik olmayıb və olmayacaq. Bu fakt dünyanın, demək olar ki, bütün tribunalarından səslənsə də, yenə də kimsə ya söz demək xatirinə, ya da ikili standart müəlliflərinin xoşuna gəlmək üçün ortaya bəyanat atır: "Tərəflər öz aralarında razılığa gəlməlidirlər". Olduqca düşüncəsiz və məsuliyyətsiz yanaşmadır. Çünki işğalçı, terrorçu, qaniçən quldurların idarə etdiyi dövlətlə işğala məruz qalmış dövlət necə razılığa gələ bilərlər?

Dövlət başçımız haqlı olaraq yada salır ki, beynəlxalq hüququn normaları və beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələri baxımından bizim çox geniş dəstəyimiz var: "Dediyim kimi, beynəlxalq ali orqan olan BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Ermənistanın qoşunlarının geri çəkilməsini tələb edən qətnamələr qəbul etmişdir. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyası eynisini edib. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, Avropa Parlamenti kimi digər beynəlxalq təşkilatlar və başqaları eynisini edib, lakin bu, kifayət etmir. Beləliklə, münaqişənin həlli üçün hüquqi çərçivəmiz var, lakin təcavüzkara kifayət qədər praktiki təzyiq yoxdur".

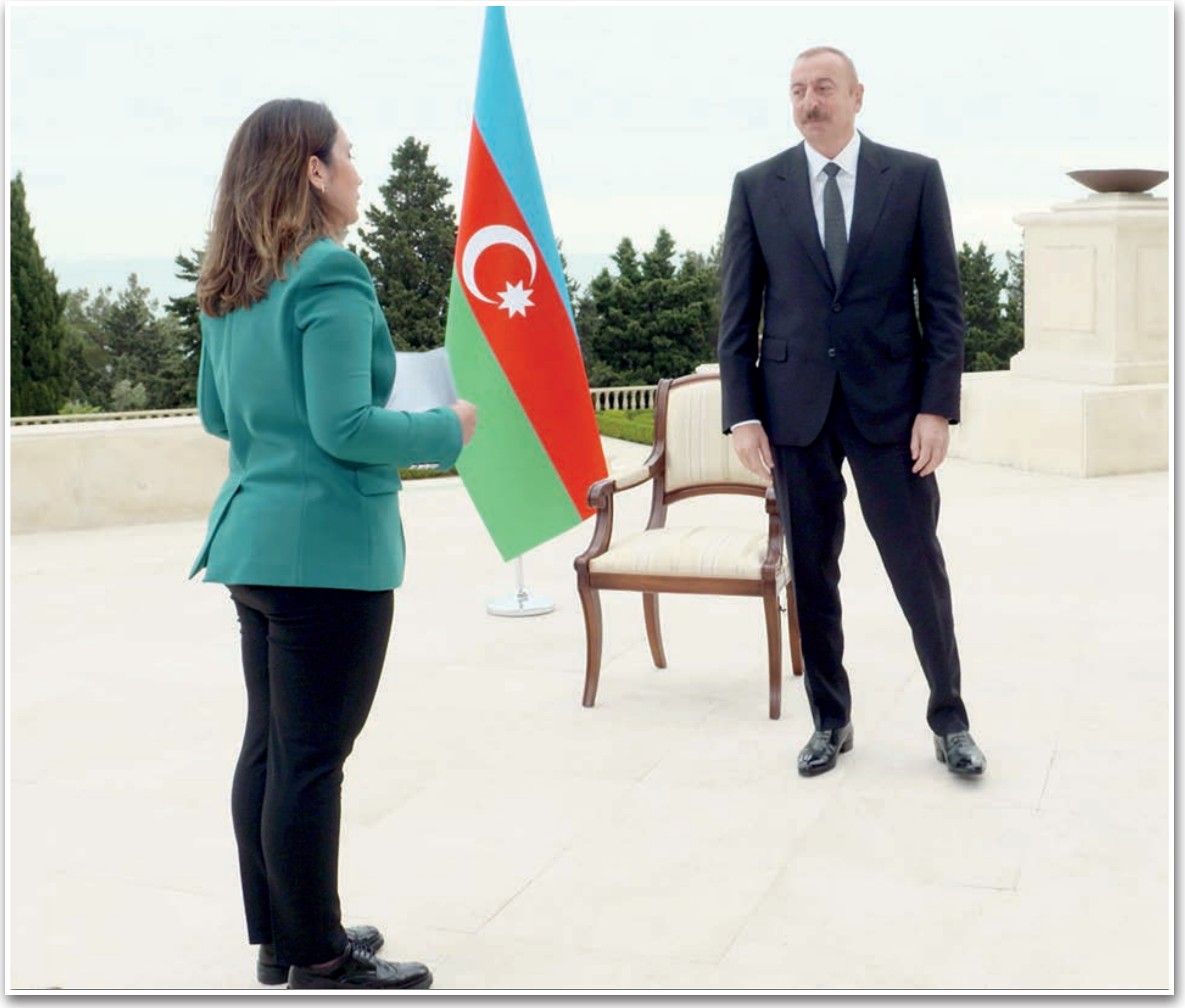

Məhz ona görə də, biz beynəlxalq hüquq və reallıqda baş verənlər arasında ziddiyyət görürük. Ermənistan tərəfindən beynəlxalq hüquqa və normalara açıq şəkildə məhəl qoyulmaması beynəlxalq hüququn işləmədiyinin və ya selektiv üsulla işlədiyinin yaxşı göstəricisidir: "Bildiyiniz kimi, bəzi hallarda Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri bir neçə gün, bəlkə də bir neçə saat ərzində icra olunur. Lakin bizə gəldikdə, qətnamələr uzun illərdir ki, kağız üzərində qalıb. Beləliklə, təcavüzkara praktiki təzyiqin olmaması münaqişənin nəyə görə bu qədər uzun çəkməsinin səbəblərindən biridir".

Müsahibənin bütün məqamları ədalətli, obyektiv və müasir reallıqların dilə gətirilməsi baxımından maraqlı olsa da, televiziya əməkdaşının soruşduğu "Ermənistan nəyə görə risk edərək təxribata əl atıb?" sualının cavabı daha çox diqqət çəkir: "Onlar danışıqlar prosesini tamamilə məhv etmək istəyirdilər. Sonra onlar etdikləri kimi, buna görə bizi günahlandırmaq və "baxın, Azərbaycanla danışıqlar aparmaq mümkün deyil" söyləmək istəyirdilər. Hesab edirəm ki, səbəblərdən biri də onların daxili çətinlikləri ola bilər. Çünki biz indi Ermənistanda baş verənləri bilirik. Onlar çox ciddi siyasi böhrandan əziyyət çəkirlər. Beləliklə, diqqəti yayındırmaq lazım idi və o, bunu edə bildi. İndi isə o, nə etməyə çalışır? Guya, Azərbaycanın təcavüzü qarşısında cəmiyyəti bir araya gətirmək və öz şəxsi hakimiyyətini gücləndirmək istəyir. Beləliklə, onların fikrincə, hər şey çox məntiqlidir, lakin onlar çox böyük səhv etdilər. Bundan əlavə, təcavüzdən bir neçə gün əvvəl mən BMT Baş Assambleyasında çıxış etdim və dedim ki, onlar müharibəyə hazırlaşırlar və onları dayandırmaq lazımdır. Bu da baş verdi".

Dövlət başçımız Azərbaycanın tələb etdiklərinin tamamilə beynəlxalq hüquqa müvafiq olduğunu xatırlatdı və əlavə etdi ki, bütün dünya Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və dünyanın heç bir ölkəsi "Dağlıq Qarabağ respublikası"nı tanımır: "Mənim söylədiyim sözlər demək olar ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin mətnidir. Onlar bizim ərazilərimizi tərk etməlidir və yalnız ondan sonra müharibə dayanacaq, münaqişəyə son qoyulacaq".

Ekspertlərin fikrincə, Azərbaycan Prezidentinin "Əl-Cəzirə"yə verdiyi müsahibədə, ümumiyyətlə, türklərin, bu məqamda isə konkret olaraq azərbaycanlıların öz sözünün üstündə dayanması məsələsi daha qabarıq şəkildə görünür. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan hansısa görüşdə – dünya ictimaiyyətinin gözü qabağında dediyini ikicə saatdan sonra danır və başqa fikirlər səsləndirir. Prezident İlham Əliyev isə deyir: "Biz sülh yolunu tapmaq istəyirik, ona görə də biz uzun illərdir ki, gözləyirdik və bu, yayındırıcı yanaşma olmasaydı, yaqin danışıqlar davam edəcəkdi... Lakin görüşlər tamamilə mənasız idi, rəsmi xarakter daşıyırdı. O, (Nikol Paşinyan –red.) mənə əraziləri geri qaytarmayacaqlarını deyirdi. Əgər onlar bunu etmək istəmirlərsə, əgər onlar neçə illər ərzində Minsk qrupu tərəfindən hazırlanmış prinsiplərə qarşı çıxırlarsa və danışıqları məhv edirlərsə, bundan sonra nədən danışmaq olar ki?"

İlham Əliyevin bu müsahibəsi Nikol Paşinyanın həqiqi obrazının dünya ictimaiyyətinə növbəti dəfə çatdırılması baxımından olduqca əhəmiyyətlidir. Prezident dedi ki, mən Ermənistanın iki sabiq prezidenti ilə işləmişdim. Biz irəliləyişə nail olduq, bu, asan deyildi. Bizdə çox müxtəlif fikirlər var idi, lakin biz mərhələli şəkildə irəliləyirdik və indiki məqamda əldə etdiklərimizi işləyib hazırlamışdıq: "Paşinyan hakimiyyətə gəldikdən sonra nəinki ondan əvvəl olanları məhv etdi, o, ondan əvvəl sanki Ermənistanın mövcud olmadığı və indi yeni Ermənistanın yaradıcısı kimi davranmaq istəyirdi. O, işlənilmiş bütün prinsipləri məhv etdi. Buna görə bütün məsuliyyət onun və onun hökumətinin üzərindədir".

"Əl-Cəzirə"nin münaqişədə Türkiyə tərəfinin iştirakına, Rusiya, ABŞ və Fransa ilə əməkdaşlığın səviyyəsinə, cəbhədəki son vəziyyətə və ümumiyyətlə, mövzu ilə bağlı çoxsaylı suallarına tutarlı və əsaslandırılmış cavablar verən İlham Əliyev sonda verilən – "Diplomatiya nə vaxtsa işləyə bilərmi?" – sualını cavablandırarkən artıq təkcə öz fikirlərini deyil, bütün azərbaycanlıların ürək sözlərini dilə gətirdi: "Mən artıq demişəm ki, Ermənistan beynəlxalq hüquqa əməl etsə, ərazilərin bir hissəsindən vaxt cədvəlinə müvafiq olaraq dərhal çıxmağa başlasa, – əlbəttə ki, biz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etməliyik, – diplomatiya işləyə bilər. Yeri gəlmişkən, Ermənistanda bu hökumət hakimiyyətə gəlməmişdən əvvəl biz danışıqlar masasındakı məsələləri müzakirə edəndə ilk bənd o idi ki, münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü əsasında həll olunmalıdır. Bu, bərpa olunmalıdır. Bizim tələbimiz budur və düşünürəm ki, bunu tələb etməyə haqqımız var".

İttifaq MİRZƏBƏYLİ,
"Xalq qəzeti"